

Lilla Livet

Informationstidning för personal inom barnhälsovård

Nummer 9 - oktober 2025

BARNHÄLSOVÅRDEN VÄRMLAND

Ansvarig utgivare: Helena Löfwenhamn & Cristina Gillå, Redaktör: Gunilla Svedlund

Innehåll

Biträdande verksamhetschef	s 03
RS-profylax till barn < 6 månader	s 03
Hur nöjd är du med rikshandboken?	s 03
Kallelse till BVC	s 04
Prolongerad ikterus	s 04
Patienter med skyddade personuppgifter i Cosmic	s 05
Graviditetssenkäten vid 2- och 12 månaders besöken	s 05
Komjolkproteinfri bröstmjölksersättning	s 05
Hygienunderlägg på skötbord, våg och längdmätare	s 05
Råd utan reklam	s 06
Oro kring vaccination mot Hepatit B	s 06
FN:s konvention om barnets rättigheter	s 06
Frågor och svar	s 07
Jämlik barnhälsa	s 08
Bebispodden	s 08
BVC-podden	s 08
Rikshandboken	s 08
Länkadress till vår sida på intranätet	s 08
Aktuellt om amning	s 09
Fortbildning/Utbildning	s 10

Lilla Livet är utgiven av Centrala Barnhälsovården i Värmland

Helena Löfwenhamn, barnhälsovårdsöverläkare, 010-831 59 39
helena.lofwenhamn@regionvarmland.se

Lisa Lindqvist, verksamhetsutvecklare 010-831 66 76
lisa.lindqvist@regionvarmland.se

Gunilla Svedlund, assistent 010-831 67 06
gunilla.svedlund@regionvarmland.se

Besöksadress:
Älvgatan 39
652 30 Karlstad
010-831 67 06

e-post: barnhalsovardsenheten@regionvarmland.se

Biträdande verksamhetsschef

Hej!

Jag heter Anders Boström och har precis klivit in i rollen som biträdande verksamhetschef för verksamhetsområdet Barn, unga och familjehälsa. Jag kommer närmast från Eda kommun, där arbetat som verksamhetschef inom individ- och familjeomsorgen. I botten finns min bakgrund inom klientnära socialt- och pedagogiskt arbete, som chef har arbetat i olika roller sedan 2014.

Jag bor i Glava utanför Arvika och har ofta arbetat med frågor som rör barn och ungas uppväxtvillkor, men även vuxnas olika förutsättningar att delta i samhället. Ett återkommande tema i mitt yrkesliv har varit att försöka skapa bättre förutsättningar för samverkan – mellan verksamheter, mellan professioner och inte minst mellan människor.

I min nya roll ser jag fram emot att få lära känna ert viktiga arbete och förstå både utmaningar och möjligheter ni möter i vardagen. Jag är van att arbeta nära medarbetare och ser det som avgörande att beslut på ledningsnivå grundar sig i erfarenheter från verksamheten och de vi finns till för. Jag är glad över att få kliva in i Region Värmland i en tid då nära vård står i centrum – och är ödmjuk inför det ansvar vi delar. Vi ses!

/Anders

0724-62 33 39

anders.bostrom@regionvarmland.se

RS-profylax till barn < 6 månader

Barn under 6 månader till mödrar som behandlats med immunmodulerande läkemedel från vecka 20 under graviditeten anses tillhöra riskgrupp och rekommenderas RS-profylax. De läkemedel som gäller är de samma vilka är en kontraindikation till att ge Rotavirus-vaccination.

Barn som fötts från **250610**, det vill säga 3 månader tidigare än den allmänna starten som var 250910, skall erbjudas möjlighet till behandling med Beyfortus.

Varje BHV-ssk uppmanas identifiera de barn som kan vara aktuella. Informera vårdnadshavare, och om erbjudandet godtas skicka en messenger i Cosmic till Barn- och ungdomsmottagningen CSK funktionsbrevlåda.

BUM kommer börja ge profylax till riskgrupper från första veckan i november.

/Helena

Hur nöjd är du med rikshandboken?

Vartannat år frågar Rikshandboken sina användare om webbplatsen.

Enkäten består av 15 frågor och den tar cirka 5 minuter att besvara. Svaren är helt anonyma.

Enkäten är öppen till den 20 december.

[NKI - Rikshandboken 2025: Undersökningen genomförs via Webropol](#)

/Helena

Kallelser på BVC

Jag hoppas att ni alla nu fått rätt kallelser på era BVC inom regionen.

Tyvärr gjorde man fel på IT så ni som behöver "Kallelse utan enhet" fick ingen adress tillagd på kallelsen.

Det framkom också vid kontakterna med IT att Cosmic inte "plockar" telefonnummer från LIV-katalogen, så jag vill att ni är observanta på att rätt telefonnummer visas på kallelsen.

/Helena

Prolongerad ikterus

Ikterus är vanligt förekommande hos friska nyfödda barn upp till två veckors ålder. Kvarvarande (prolongerad) ikterus hos barn äldre än två veckor behöver utredas. Senast vid tre veckors ålder är det viktigt att initiera blodprovstagning och bedömning för att utesluta bakomliggande sjukdom. Barn som ljusbehandlats i nyföddhetsperioden kan provtas vid fyra veckors ålder i stället för vid tre veckors ålder om gulsoten kvarstår.

Barnet bör bedömas utifrån allmäntillstånd/sjukdomstecken och avföringens färg. Till hjälp att bedöma avföringens färg finns bildkartor som används internationellt

[20190103 Stool Chart 50x210.indd](#)

BVC kontaktar primärjour på neonatalavdelning inom barn-och ungdomsmedicin via växeln. Denne ombesörjer att barnet kommer till avdelning 11 för en akut provtagning och undersökning, helst samma dag.

Remiss skall skickas från BVC till Akutmottagningens barnsektion, CSK. Detta är förutsättningen för att få ett remissvar till barnets journal.

Efter en klinisk kontroll av barnet på avd 11 analyseras totalt och konjugerat bilirubin.

Vid avfärgad avföring, konjugerat Bilirubin >17 mikromol/L och/eller utgör >20% av totalt bilirubin oavsett avföringsfärg handläggas barnet akut:

- Kontroll Hb, LPK, TPK, CRP, ASAT, ALAT, ALP, GT samt PK-INR och administrera K-vitamin på vid indikation för att förhindra inre blödning.
- Remiss för u-ljud buk med frågeställning gallvägsatresi och trombos i portavener. Handläggs i samråd med barnleverbakjour Huddinge.

Nedsatt AT och viktnedgång – barnet läggs in för observation och vidare utredning. Orsak kan vara infektion, hepatit, kolestas, hypotyreoos, metabol sjukdom, hypofysinsufficiens.

Bröstmjölksinducerad ikterus: Om konjugerat Bilirubin är <20% av totalt bilirubin och Hb är normalt är det troligen en bröstmjölksinducerad ikterus. Lägg ej ner amning om totalt Bilirubin <350. Bestäm ny kontroll konjugerat/totalt bilirubin efter 4 veckor.

[RUT-29095 Prolongerad neonatal ikterus](#)

[VÅR-10359 Hyperbilirubinemi](#)

/Helena

Patienter med skyddade personuppgifter i Cosmic

Dokumentera kommande fysiska besök på papper vilket sedan ska förvaras inlåst på enheten. Brev skrivet utanför journalsystem kan skickas till patienten angående bokad tid. Tiden ska inte lämnas ut per telefon eftersom man inte kan säkerställa vem man pratar med.

Använd avidentifierad tidsspärr i tidboken för att avsätta tid till avsedd resurs/personal när besöket planeras in för patienten. En vårdkontakt skapas när besöket äger rum.

[RUT-06670 Patientener med skyddade personuppgifter i Cosmic](#)

/Helena

Graviditetsenkäten vid 2- och 12 månaders besöken

Den gravida kvinnan skrivs in i Graviditetsregistret via barnmorskan och vid bland annat 2- och 12 månader efter förlossningen önskas att den födande fyller i en enkät. Svarsfrekvensen tenderar att sjunka. Vore därför tacksamt om ni vid dessa BVC-besök kan påminna mamman om enkäten och informera om vikten av att de besvarar den. Det är de förlöstas möjlighet att kunna ge synpunkter och på sikt påverka och förbättra vården. Enkäten är ett bra verktyg för förbättringsarbete kring graviditet, förlossning och eftervård.

De födande får enkäten via 1177.

/Lisa

Komjolkproteinfri bröstmjölksersättning

Här finns informationsbladet som ni ger till föräldrarna när ni remitterar till Barn- och ungdomsmedicin och har skickat messenger till dietisten.

[INF-31146 Komjolkproteinfri bröstmjölksersättning](#)

/Helena

Hygienunderlägg på skötbord, våg och längdmätare

Barnhälsovården ska följa Socialstyrelsens föreskrifter om basal hygien inom hälso- och sjukvården. [Basala hygienrutiner - Smittskydd Värmland](#)

Skötbädd, våg och längdbräda ska torkas av med ytdesinfektion, Des +45 mellan varje barn.

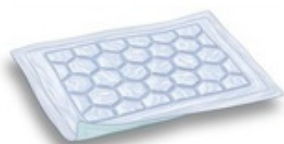
Endast ett engångsunderlägg läggs på skötbordet och flyttas sedan mellan längdbräda och våg.

[RUT-20581 - Hygien inom barnhälsovården](#)

Någon av följande hygienunderlägg kan användas och beställas via Inköpsportalen

Hygienunderlägg Attends Cover Dri Plus 40x60 cm, art.nr 10001723. 1,07 kr/st.

Hygienunderlägg Attends Cover Dri Plus 60x60 cm, art.nr 10001529. 1,13 kr/st.

/Lisa

Råd utan reklam

Barnhälsovården följer WHO koden som syftar till en säker och ändamåls-enlig spädbarnsnutrition genom skydd och främjande av amning samt, om modersmjölksersättning behövs, säkerställande av att sådan används på rätt sätt, på basis av riktig information och genom tillbörlig marknadsföring och distribution.

Dietisterna i VG-regionen har sammanställt ett informationsmaterial till er som BHV-ssk samt en del bilder som kan visas för vårdnadshavare.

[Microsoft PowerPoint - När de minsta barnen behöver råd om mat. Ge råd utan reklam.](#)

/Helena

Oro kring vaccination mot Hepatit B

Barnhälsovården nationellt har fångat upp en uppkommen oro kring vaccination mot Hepatit B. Fake-news som cirkulerar är att "Hepatit B vaccin bör inte ges före 4 års ålder".

Folkhälsomyndigheten som bevakar internationella nyheter beskriver en missuppfattning utifrån nyliga diskussioner inom hälsoministeriet i USA.

I USA diskuterar man att ta bort den generella dosen neonatalt av vaccin mot Hepatit B. (I Sverige screenas alla gravida, och barn till mödrar med smittsam Hepatit B får vaccin neonatalt). Och i USA när man vaccinerar mot vattkoppor så används ett fyrvalent vaccin (MPR+varicella), vilket ger en liten ökad risk för feberkramp hos yngre barn. Diskussionen är därför att det fyrvalenta vaccinet endast skall ges till barn över 4 års ålder, och för yngre barn ge vaccinationerna separat, dvs MPR i en spruta och varicella i en spruta.

/Helena

FN:s konvention om barnets rättigheter

Artikel 31

Handlar om att barnet har rätt till lek, vila och fritid.

Artikel 32

Handlar om att skydda barnet mot farligt arbete.

Artikel 33

Handlar om att skydda barnet mot narkotika.

Fråga och svar

Mitt vaccin

Fråga:

Vi har ett barn som går hos oss, fosterhemsplacerat hos morföräldrarna. Det har varit jättesvårt att få fram journalkopior från norska sjukvården. Vi har nu ett vaccinationskort som inte är fullständigt. Farfar/familjehemsförälder jobbar med barn och hälsovård i Norge och var med flickan i samband med placeringen så att hon fick sitt MPR-vaccin men det saknas dokumentation. Jag har nu lagt in tidigare vaccin i Mitt vaccin, men hur gör jag med MPR? Jag är helt övertygad om att hon fått det men datumet är oklart. Känns fel att avstå från att lägga in det också då det såklart kan tas för att hon inte har fått det.

Svar:

Jag tycker ni skall registrera MPR i Mitt Vaccin som en historisk vaccination .
Välj datumet när hon var 18 månader och okänd produkt mässling, påssjuka, röda hund.

MPR och immunhämmande läkemedel

Fråga:

Vad gäller om mamman ammar och tar immunhämmande läkemedel, och barnet ska få MPR som resevaccin vid 8-9 mån ålder? Är det samma som vid Rota och BCG som gäller?

Svar:

Vägledningen ger dåligt stöd vid tidigarelagd MPR. Jag skulle följa försiktighetsprincipen och göra som för BCG.

Varicellavaccin

Fråga:

Vi har fått några frågor gällande varicella vaccinet hos föräldrar då man tror det nu har börjat gälla på BVC för man hört det av andra. Vet du om man på något BVC börjat vaccinera i Värmland? Så jag inte säger fel med att det inte tagits något beslut ännu när vi ska börja ge på BVC.

Svar:

Regeringen har budgeterat för att varicella-vaccin skall läggas till i barnvaccinationsprogrammet. 2026 kommer Folkhälsomyndigheten jobba med frågan och först 2027 blir det aktuellt med ett genomförande inom barnhälsovården. (se Lilla Livet september 2025).

/Helena

Jämlik barnhälsa

En podd om barns olika förutsättningar och livsvillkor. Bakom arbetet med podden står Jämlik barnhälsa, en samverkansgrupp bestående av representanter från kommunerna Filipstad, Storfors och Säffle, Friskvården i Värmland samt Region Värmland.

Marika Andersson som är folkhälsostrateg på Region Värmland leder dig genom avsnitten.

I första avsnittet lyfts problematiken kring övervikt och obesitas

[Jämlik barnhälsa | a podcast by Region Värmland \(podbean.com\)](#)

/Lisa

Bebispodden

<https://sverigesradio.se/barnradion>

/Lisa

BVC-podden från barnhälsovården Region Stockholm

[BVC podden 151: NPF-familjer: Så får dom stöd och hjälp](#)

[BVC podden 152: Barn och känsloreglering "Det är lätt att hjälpa dom för mycket"](#)

[BVC podden 153: Intensivt föräldraskap: Varför får det mamma att må sämre?](#)

[BVC podden 154: Barn och mat: Hur skapas goda vanor?](#)

[BVC podden 155: Föräldraskap: 250 år av att lägga sig i](#)

/Helena

Rikshandboken

- Nyhetsbrev Prenumerera på senaste nytt från Rikshandboken direkt i din inbox:

<https://www.rikshandboken-bhv.se/rhb/om-rikshandboken/nyhetsbrev/>

/Gunilla

Länkadress till vår sida på intranätet

Under rubriken "Barnhälsovård/BVC" finns våra lokala anvisningar

<https://intranat.regionvarmland.se>

Information från dietisten finns under "Kost och fysisk aktivitet".

Lägg gärna den här sidan som favorit så går den lätt att hitta.

/Gunilla

Aktuellt om amning

Amningskurser till blivande föräldrar

Familjecentralen i Säffle har startat upp ett projekt med amningsmottagning. De erbjuder amningskurser till blivande och nyblivna föräldrar, digitalt.

Erbjudandet gäller hela Värmland och är kostnadsfritt.

Deltagarna kan anmäla sig till sin barnmorska eller BHV-sjuksköterska som i sin tur får mejla eller skriva Messenger i Cosmic till Marie Danielsson eller Benita von Essen.

Digitala amningskurser via Teams erbjuds följande datum under hösten, kurstiden är kl 13.00 - 17.00

20 november

18 december

Anmälan till benita.i.vonessen@regionvarmland.se (barnmorska)
eller marie.danielsson@regionvarmland.se (BHV-sjuksköterska)

Råd till dig som vill stoppa produktionen av bröstmjölk

Information om hur bröstmjölksproduktionen stoppas utan läkemedel.

[INF-24722 Råd till dig som vill stoppa produktionen av bröstmjölk](#)

Att minska och eller ta bort tillmatning och övergå till att amma helt

Rutin samt flödesschema för nedtrappning/uttrappning av ersättning finns framtagen.

[RUT-24932-v.1.0 Att minska och eller ta bort tillmatning och övergå till att amma helt](#)

Bröstkomplikationer i samband med amning

Vi använder Stockholms läns vårdprogram.

Den finns för nedladdning via länk

[Bröstkomplikationer i samband med amning \(kunskapsstodförvardgivare.se\)](#)

Fortbildning/Utbildning

För dig som är verksam inom barnhälsovården oavsett yrkesgrupp och tidigare erfarenheter.
Introduktion till dig som nyställd eller när du behöver fylla på kunskapsförrådet.

Utbildning som är markerad med * anordnas eller stöds av Centrala Barnhälsovården och är
obligatorisk för att du ska få rätt kompetens och kunna utföra ditt uppdrag.

Vid deltagande i utbildningar ska förankring med närmaste chef göras.

Region Värmland erbjuder:

* Startutbildning Cosmic

regionvarmland.grade.se/

[Anmälan och information på regionvarmland.se](http://regionvarmland.se)

* Amning, stöd i amningsstarten

Webbutbildningen är uppdelad i 6 delövningar. Alla övningar utom den som handlar om sena prematurer hör till den baskunskap som alla som ger råd kring späda barn och amning ska ha kunskap om. Efter varje faktaavsnitt går du till länken självtest för att svara på ett antal frågor.

[Utbildningsplattformen](#)

* Motiverande samtal

MI, Motiverande samtal grundkurs 14+15 januari samt 17 februari

[Anmälningslänk till Utbildningsplattformen](#)

Kommande utbildningar:

November * BHV-dag - Morbrors Ådra

27 november, 9.30-16.00

Inbjudan är utskickad

December Webinarium - Matprat utifrån ett samspelsperspektiv

9 december 14.00-15.30

[Länk till att registrera dig](#)